

رئیس جمهور در گفت‌وگو با مردم

صحبت تلویزیونی مستقیم با مردم در سالیان گذشته یکی از عادت‌های ثابت دولت روسای جمهور مختلف بوده است. در همین راستا امشب نیز سیدابراهیم رئیسی، برای چهارمین بار از آغاز به کار رسمی دولت در شبکه یک سیما با مردم صحبت خواهد کرد. گفت‌وگوهای مستقیم روسای جمهور با مردم در تلویزیون اگرچه هنوز هم تعداد قابل توجهی بیننده دارد اما به نظر می‌رسد این گفت‌وگوها در سالیان گذشته تاحد قابل توجهی اثرگذاری خود را در میان افکار عمومی جامعه از دست داده است. در همین راستا قصد داریم در شماره امروز «فرهیختگان» ضمن آسیب‌شناسی و تحلیل گفت‌وگوهای تلویزیونی رئیس جمهور با مردم در گفت‌وگو با کارشناسان حوزه‌های مختلف پیشنهادهایی به رئیسی درمورد صحبت مستقیم سه‌شنبه‌شب‌ او با مردم در تلویزیون ارائه دهیم.
زیست و سبک زندگی جامعه ایرانی در سال ۱۴۰۰ نسبت به سه دهه قبل بسیار تفاوت کرده است، یکی از این تفاوت‌ها مربوط می‌شود به حوزه رسانه و مدیریت افکار عمومی،

گفت‌وگو

احسان سلطانی، کارشناس مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

رئیس جمهور تغییرات اقتصادی را به‌صورت شفاف بگوید

ساعت ۲۱ امشب، شبکه یک میزبان چهارمین گفت‌وگوی تلویزیونی رئیس دولت سیزدهم، سیدابراهیم رئیسی با مردم خواهد بود. این گفت‌وگو در بسیاری از دولت‌ها جنبه نمایشی داشته و روسای قبلی دولت‌ها صرفا به کلی گویی از شرایط کشور پرداخته‌اند اما رئیس دولت سیزدهم در سه گفت‌وگوی پیشین خود سعی کرده رویه اشتباه دولت‌های قبلی را تکرار نکند. بااین حال اما هنوز تا گفت‌وگوی مطلوب با مردم فاصله جالب توجهی وجود دارد. بدون شک مهم‌ترین موضوعی که این روزها دغدغه اصلی مردم است، اقتصاد و معیشت آنهاست. سراغ احسان سلطانی، کارشناس مسائل اقتصادی رفتیم تا پیشنهادهایی به رئیس دولت سیزدهم برای گفت‌وگو با مردم را بیان کند. او در ابتدا با اشاره به مهم‌ترین موردی که مردم دوست دارند بشنوند، می‌گوید: «مهم‌ترین چیزی که مردم دوست دارند از رئیس جمهور خودشان بشنوند این است که از لحاظ اقتصادی و معیشتی، موارد امیدوارکننده اقتصادی را بیان کند. یعنی رئیس دولت به‌صورت شفاف بگوید که چه اتفاقاتی در زمان حال انجام می‌شود و در زمان آینده بناست انجام شود. به‌عبارتی از لحاظ اقتصادی ما کجا خواهیم رفت و آینده اقتصادی کشور کجا خواهد رفت. آن چیزی که مردم دوست دارند بشنوند این است که قدرت خریدشان تا چه میزان تامین می‌شود؟ و به‌صورت کلی گفته نشود که شرایط رو به بهبود است، بلکه علل و عوامل آن را هم بیان کنند.»

سلطانی مجدد بر این تاکید می‌کند چیزی که مردم می‌خواهند بشنوند این است که قدرت خریدشان تا چه زمانی بهتر شده و به چه میزانی خواهد شد. او در این‌باره معتقد است: «مردم می‌خواهند بدانند چه زمانی می‌توانند اقتصادی بیاثبات داشته باشند. اقتصادی که ارزش پول‌شان از دست نرود، برای اینکه بتوانند کار کنند و زندگی خودشان را بهبود ببخشند. الان مردم چیزی که برایشان مهم است این موارد است. دغدغه مردم را همه می‌دانیم که مسائل اقتصادی است، بنابراین رئیس جمهور به‌طور مشخص از این صحبت کند که می‌خواهد چه کارهایی را برای مردم ظرف مدت ۶ماه یا تا سال آینده انجام دهد. چیز دیگری که مردم دوست دارند در شرایط جنگ اقتصادی و تحریمی بشنوند این است که بناست چطور اقتصاد کشور مدیریت شود. نه صرفا کلی گویی، بلکه بگویند چه می‌کنند و مردم باید چه کنند؟ به‌عبارتی نهاد‌های حاکمیتی، دولتی و خصولتی درخصوص این تحریم‌ها چه می‌خواهند بکنند. تحریم‌ها قرار است مجدد چه بشوند؟ همین مثال کوچک را بزنم که در این کشور پول هست ولی

دست نرود، برای اینکه بتوانند کار کنند و زندگی خودشان را بهبود ببخشند. این کارشناس مسائل اقتصادی در پایان به ناهماهنگی تیم اقتصادی دولت اشاره کرده و شرح می‌دهد: «مردم نباید تاوان ناهماهنگی تیم اقتصادی دولت را بدهند. این مشکل باید برای مردم شفاف بیان بشود. مردم باید تفاوت بین زمان دولت رئیسی و روحانی را متوجه بشوند. رئیسی باید بیاید بگوید چه تغییراتی اعمال کرده. رئیس جمهور باید تغییرات را به‌صورت شفاف بازگو کند. زمان روحانی به فکر اقتصاد آزاد و بازار آزاد بودند و ما مردم هرطور که می‌خواستند رفتار می‌کردند. مردم می‌خواهند تغییرات در دولت رئیسی را بدانند، اینها سوال‌ها و دغدغه‌های مردم است.»

سیاست

کارشناسان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» پیشنهاد می‌دهند

رئیس جمهور در گفت‌وگو با مردم چه بگوید؟

مردم به‌طور مشخص صحبت و شفاف‌سازی کند. به‌عنوان مثال اکنون در میان اعضای جامعه علامت سوال‌های زیادی درمورد برنامه‌های دولت پیرامون حل مشکل تورم، حذف ارز ترجیحی، آینده مذاکرات وین، مفاد قرار داد ۲۵ ساله ایران و چین و… وجود دارد، سوالاتی که تاکنون لاقابل پاسخی مشخص و قابل ارزیابی از سوی اعضای دولت به آنها داده نشده است. در نتیجه این‌عدم پاسخگویی ابهامات زیادی در افکار عمومی جامعه پیرامون برنامه‌های دولت و کارآمدی قوه مجریه به وجود آمده است، ابهامی که اگر ادامه پیدا کند در آینده نیز سبب ایجادبی اعتمادی نسبت به دولت در میان مردم خواهد شد.

به همین خاطر لازم است امشب مردم لاقابل پاسخ برخی از این سوالات را از زبان رئیسی در تلویزیون بشنوند.

یکی دیگر از نکات منفی فرم صحبت‌های تلویزیونی رئیس جمهور با مردم، مربوط می‌شود به مجری این

امیر خراسانی، جامعه‌شناس و پژوهشگر اجتماعی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

نقد رسانه‌ای می‌تواند کارکرد دیپلماسی را ارتقا دهد

کنونی جامعه‌توجه‌پذیر نیست و حواشی‌را به‌متن تبدیل می‌کند. اومی‌گوید: «اقداماتی همچون اخراج استادان از دانشگاه ممکن است برای جامعه این برداشت را به‌وجود بیاورد که من بعداز به ریاست جمهوری رسیدن، مشغول تسویه‌حساب شده‌ام. در چنین شرایطی، اخراج یا اقدامات مشابه با استاید سرشناس، از سوی جامعه تسویه‌حساب تلقی می‌شود. هزینه این اقدامات درمجموع برای دولت زیاد است.» این جامعه‌شناس با تاکید بر اهمیت بالای رویکرد دولت در برقراری ارتباط با چین و روسیه برای کم‌اثر کردن تحریم‌های اقتصادی آمریکای افزاید: «دولت کنونی کار عجبیی می‌کند که سعی دارد با چین و روسیه تحریم‌ها را خنثی یا بی‌اثر کند. این لحظه بی‌نهایت تعیین‌کننده است. اگر این اتفاق بیفتد ایران کاری تاریخی کرده، یعنی ابزار تحریم را تمام کرده است و تحریم‌ها بلااثر یا حداقل کم‌اثر می‌شود. کل این پروژه مهم و استراتژیک که سرزوشت جنگ ایران و غرب را عوض می‌کند، تحت‌تاثیر تصمیمات داخلی قرار می‌گیرد اما متاسفانه بیوست رسانه‌ای ندارد. الان بیش زیادی از انرژی دولت صرف این می‌شود که این موارد را توضیح دهد. این نکته مهم و کار سختی است که دولت از زیربار این مساله خارج شود. اتفاقا دولت باید قدری روابط عمومی تهاجمی داشته‌باشددر حال حاضر استراتژی‌ای که دولت‌برای روابط‌عمومی درپیش گرفته، انفعالی است. به‌نظر می‌رسد باید این استراتژی از حالت دفاعی خارج ومتعادل به‌تهاجمی شود تا این حجم از داده‌های غلط را نبینیم.» خراسانی در ادامه به‌مثالی برای حجم داده‌های غلط و کنترل نشده در فضای رسانه‌ای اشاره می‌کند: «در‌باره همین برنامه جامع راهبردی ایران و چین آندکر حجم اطلاعات غلط بالاست و در هیچ‌چشم این اطلاعات غلط اصاح نمی‌شود. کارشناسان باید چقدر در فضای مجازی دعوا کنند؟ گمان می‌کنند همه کارمند دولت هستند که درصد توضیح‌ند، مثلا در کلاب‌هاوس براندازه‌ها با اصلاح طلبان یک تیم می‌شوند و درباره چیزی که اصلا وجود ندارد، صحبت می‌کنند. چنین می‌گویند قرارداد بسته شده که چین نیروی نظامی بپیاه کند، درحالی‌که مکان آن مشخص نیست و حتی قرارداد وجود خارجی ندارد و این جوسازی محض است.»

او در پایان به ضعف دولت در اطلاع‌رسانی به مردم و رسانه سخن می‌گوید و معتقد است: «گزارشی که نیویورک تایمز از سفر رئیسی به روسیه می‌دهد، گزارش خوبی است و اتفاقا پالسی که به‌آمریکای دهد خوب هم این کار را می‌کند. این است که ایران و روسیه نمایش اتحاداجرامی کنندولی در رسانه‌های ایران صحبت از این است که رئیسی گفته‌مادر خدمت هستیم! به‌گونه‌ای ترجمه می‌شود که برای افکار عمومی سوالات بسیاری به‌وجود می‌آید. به‌نظر من دولت به‌لحاظ روابط‌عمومی کم‌کار است. در لحظه حساسی هستیم و در ۱۰ سال گذشته سیاست خارجی هیچ‌گاه برای ما به این اندازه تعیین‌کننده نبوده است. به این دلیل که اقلی باز می‌شود. بخشی از این افق دورزن در تحریم‌ها، بخشی چین‌و بخشی روسیه است، بخشی شبکه غیررسمی اقتصادی است که ایران توانسته در این سال‌ها با آن ارتباط برقرار کند. رئیس دولت باید اثرات این افق‌ها را در گفت‌وگو با مردم به آنها بگوید.»

علیرضا کوهکن، کارشناس مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

تشریح دستاورد سفرهای مهم رئیس جمهور برای مردم ضروری است

وجود دارد. بر فرض در جریان مذاکرات شاهدیم روایت آمریکایی‌ها از جریان گفت‌وگوهای هسته‌ای این است که مساله حضور مذاکره‌کنندگان این کشور در هتل دیگری در وین و عدم حضور آنان در مذاکرات رسمی در جریان بین ۱+۴ به‌شدت تحقیرکننده است. اینکه به‌قول خود آنها تیم مذاکره‌کنندگان شان در اتاق بغلی و اتاق پشتی هستند و موارد جداگانه به آنها اطلاع داده می‌شود برایشان خوشایند نیست. با وجود این نکته شاهد آن هستیم که بازنمایی این مساله در داخل ایران و در رسانه‌ها و بنگاه‌های رسانه‌ای خارجی به‌صورت دیگری بازنمایی شده است و آنها برعکس این مساله را پوشش داده‌اند، یعنی صحنه را به‌نحوی تصویر می‌کنند که گویی ایران در مذاکرات نیست و نمایندگان روسیه و چین هستند که به‌جای ایران مذاکره می‌کنند. به این معنا که نحوه پوشش دادن اخبار توسط آنها، دقیقا ۱۸۰ درجه عکس آن چیزی است که در واقعیت اتفاق می‌افتد. همین‌طور عکس چیزی است که طرف مقابل درباره آن صحبت می‌کند و در رسانه‌های خود به آن اشاره دارد. اینکه روایت آنان غالب شود نشان دهنده ضعف دولت در حوزه رسانه است. دولت باید با سازوکارهای مشخص، برای پوشش این ضعف‌های رسانه‌ای تلاش بیشتری داشته‌باشد و اهمیت تصویرسازی رسانه‌ای در افکار عمومی را باید بیش از آنچه درحال حاضر هست، مورد توجه قرار دهد. علاوه بر اینها حاشیه‌هایی که برای سفر اخیر رئیس جمهور پیش آمده

علاوه‌بر افزایش منابع اثرگذار بر افکار عمومی و آسیب

دیدن مرجعیت تلویزیون یکی از چالش‌های دیگری که باعث می‌شود صحبت مستقیم رئیس جمهور با مردم مانند سال‌های گذشته در جامعه پرمخاطب نباشد، مربوط می‌شود به فرم کلیشه‌ای این گفت‌وگوها. بررسی صحبت‌های روسای جمهور مختلف در تلویزیون در چند سال گذشته نشان می‌دهد آنها در گفت‌وگوهای خود با مردم بیش از آنکه تلاش بر پاسخ‌دهی روشن به مسائل و مطالبات روز مردم را داشته باشند، سعی کرده‌اند گزارش مثبتی از عملکرد دولت خویش ارائه دهند. انتخاب این شیوه صحبت کردن با جامعه باعث می‌شود افکار عمومی رغبتی به شنیدن سخنان رئیس جمهور در تلویزیون نداشته باشند. برای حل این چالش، در نخستین اقدام سیدابراهیم رئیسی باید تلاش کند تا در گفت‌وگوهای تلویزیونی مستقیم خود با مردم از کلیشه‌های قبلی عبور کرده و به جای بیان کلیات، پیرامون دغدغه‌های اصلی

پیشنهاد شمار برای تقویت رسانه دولت به‌خصوص در عرصه سیاست خارجه چیست؟ درحقیقت ضعف دولت در حوزه اطلاع‌رسانی و اقعان افکار عمومی است، سیاست خارجی می‌تواند از مثال‌های خوبی باشد که نشان می‌دهد در این زمینه ضعف